

Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2022

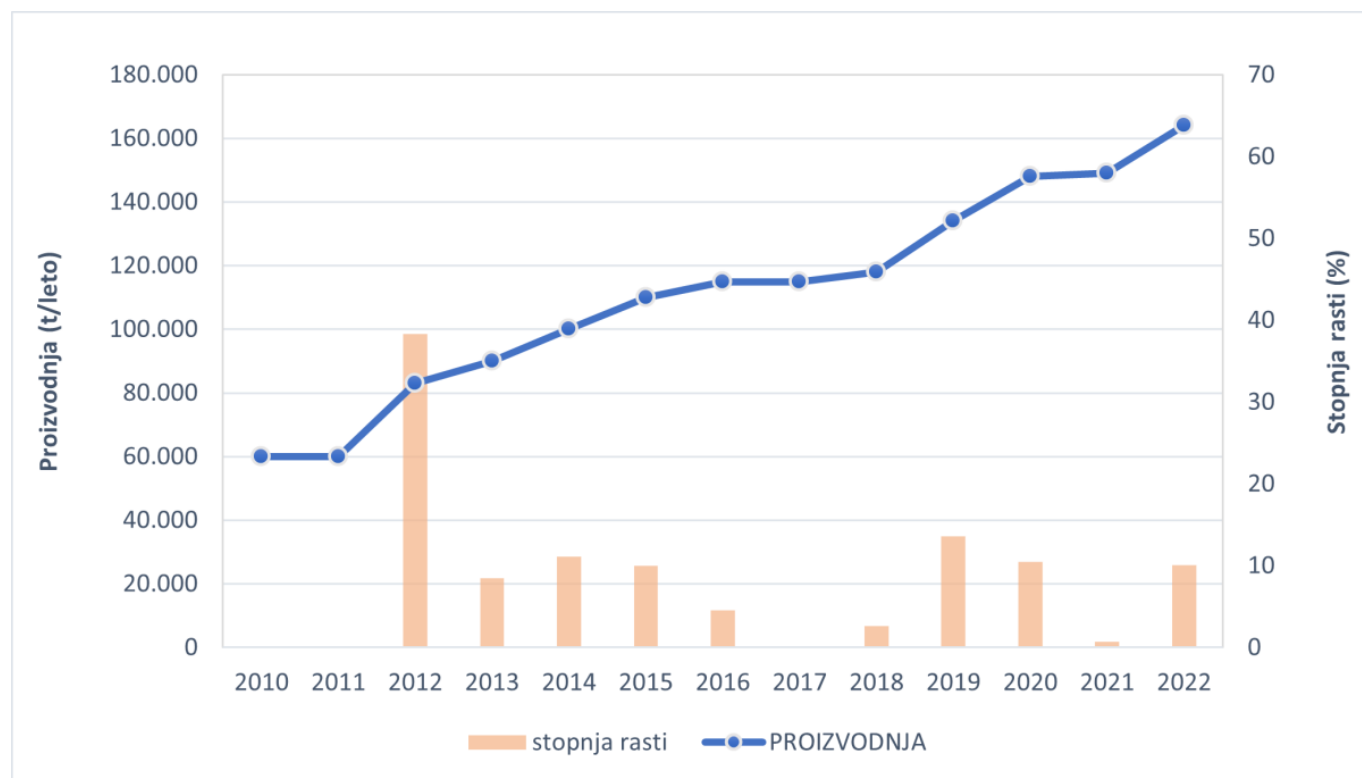
dr. Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 01.08.2023 (<https://doi.org/10.20315/IG.2023.0032>)

Proizvodnjo peletov v Sloveniji spremljamo že od leta 2010 in podatki kažejo, da le ta narašča. V maju 2023 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno opravili raziskavo med slovenskimi proizvajalci lesnih peletov. Na podlagi zbranih podatkov smo ugotovili, da je proizvodnja peletov v Sloveniji v letu 2022 skupno znašala okrog 164.000 ton, kar je 10 % več kot v letu 2021 (slika 1). V letu 2022 smo evidentirali 23 poslovnih subjektov, ki proizvajajo pelete za trg, med katerimi prevladujejo manjši proizvajalci. Največji proizvajalec je proizvedel nad 50.000 ton lesnih peletov, majhen delež je tudi podjetij, ki so proizvedli med 10.000 in 20.000 ton peletov. Ocenjujemo, da je na tem področju aktiven še kakšen proizvajalec, ki ga tekom raziskave nismo uspeli evidentirati.

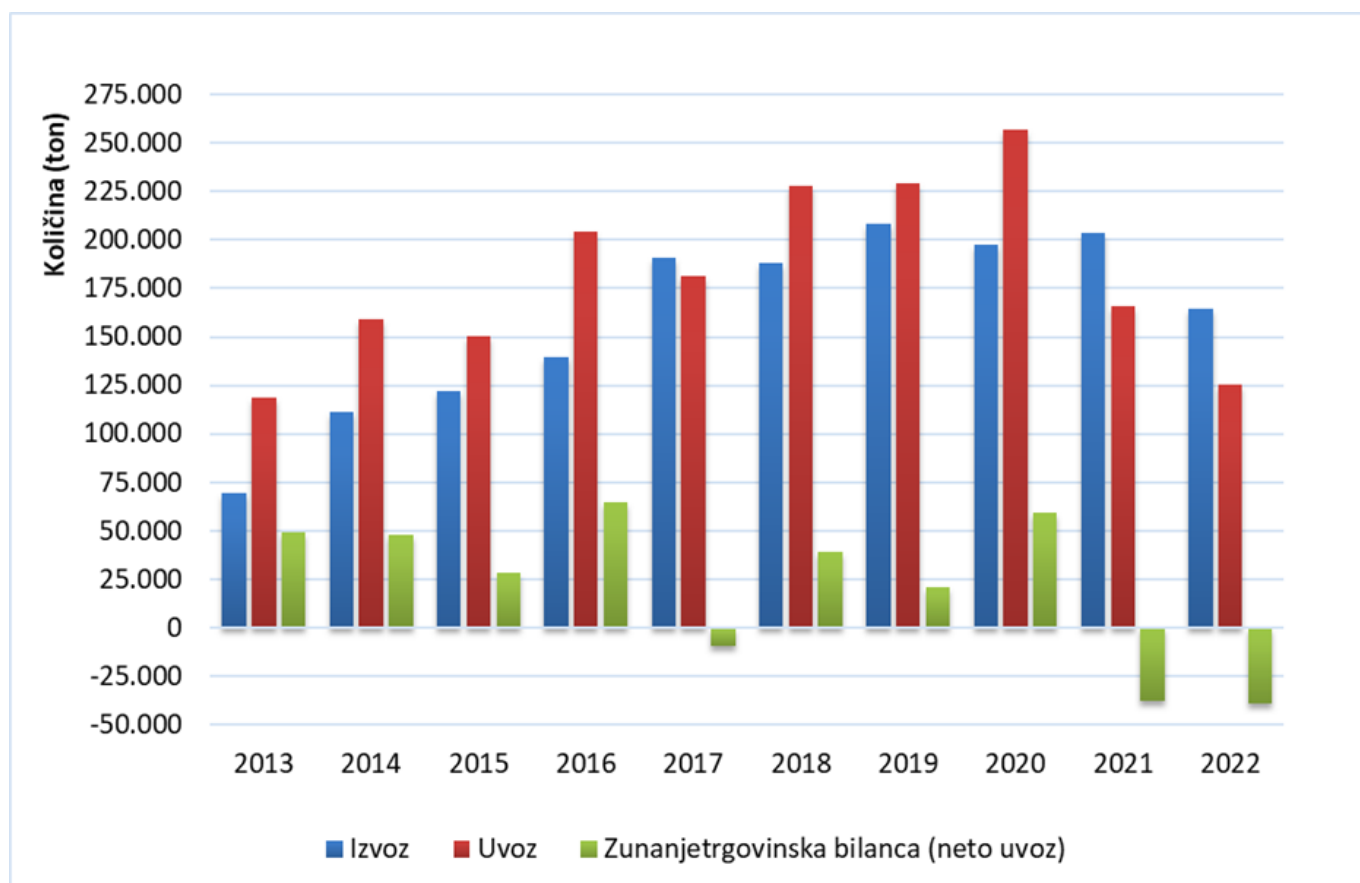
Vse več slovenskih proizvajalcev je vključenih v certifikacijsko shemo ENplus, s katero zagotavljajo ustrežno kakovost vseh členov proizvodne verige lesnih peletov. V letu 2022 ima po naših podatkih v Sloveniji veljaven certifikat ENplus 9 proizvajalcev. Vsi proizvajalci so vključeni v shemo za doseganje najvišje kakovosti, to je za kakovostni razred A1.

Slika 1: Prikaz proizvodnje lesnih peletov v Sloveniji v tonah/leto med leti 2010 in 2022 ter prikaz stopnje rasti proizvodnje (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije)

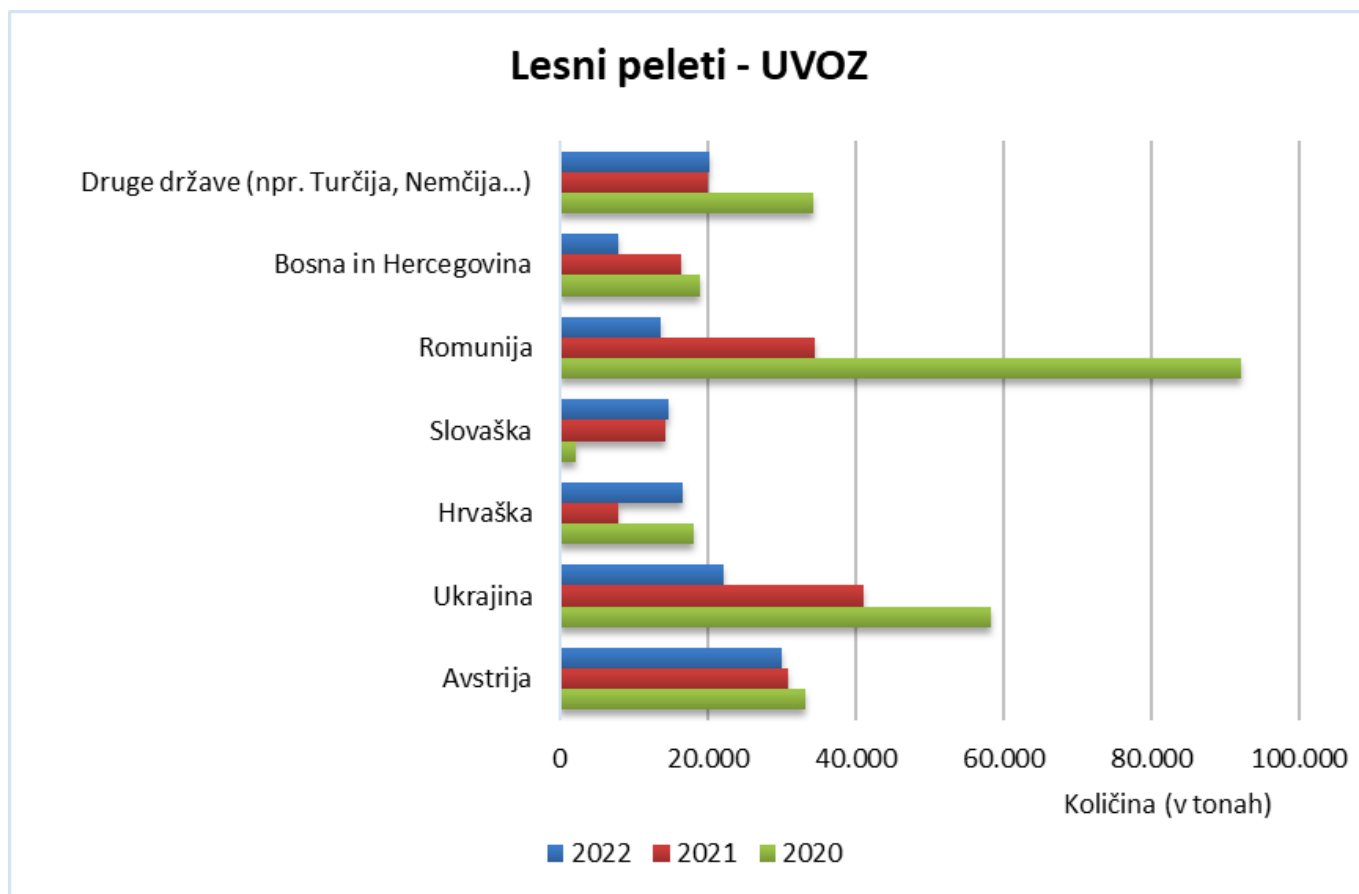
Zunanja trgovina

Leto 2022 je drugo zaporedno leto, ko je Slovenija neto izvoznica lesnih peletov. Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je izvoz znašal 164.679 ton, uvoz pa 125.614 ton (slika 2). V primerjavi z letom 2021 sta se količinsko zmanjšala tako izvoz kot uvoz in sicer prvi za 19 %, drugi pa za 24 %. Statistični podatki kažejo, da je povprečna vrednost uvoženih peletov na slovenski meji znašala 329 EUR na tono brez DDV, povprečna vrednost izvoženih peletov pa 359 EUR na tono brez DDV.

Slika 2: Uvoz, izvoz in zunanjetrgovinska bilanca lesnih peletov v zadnjem desetletnem obdobju (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

Zaradi vojnih razmer v Ukrajini, v lanskem letu ta država ni bila glavna uvoznica lesnih peletov v Slovenijo, saj smo uvoz od tam lani skoraj prepolovili v primerjavi z letom 2021 (slika 3). V lanskem letu smo največ (30.030 t) peletov uvozili iz Avstrije, z 22.188 t sledi Ukrajina, iz Hrvaške pa smo uvozili 16.660 t. V primerjavi z letom 2021 smo v lanskem letu najbolj povečali uvoz peletov iz Hrvaške (+108 %).

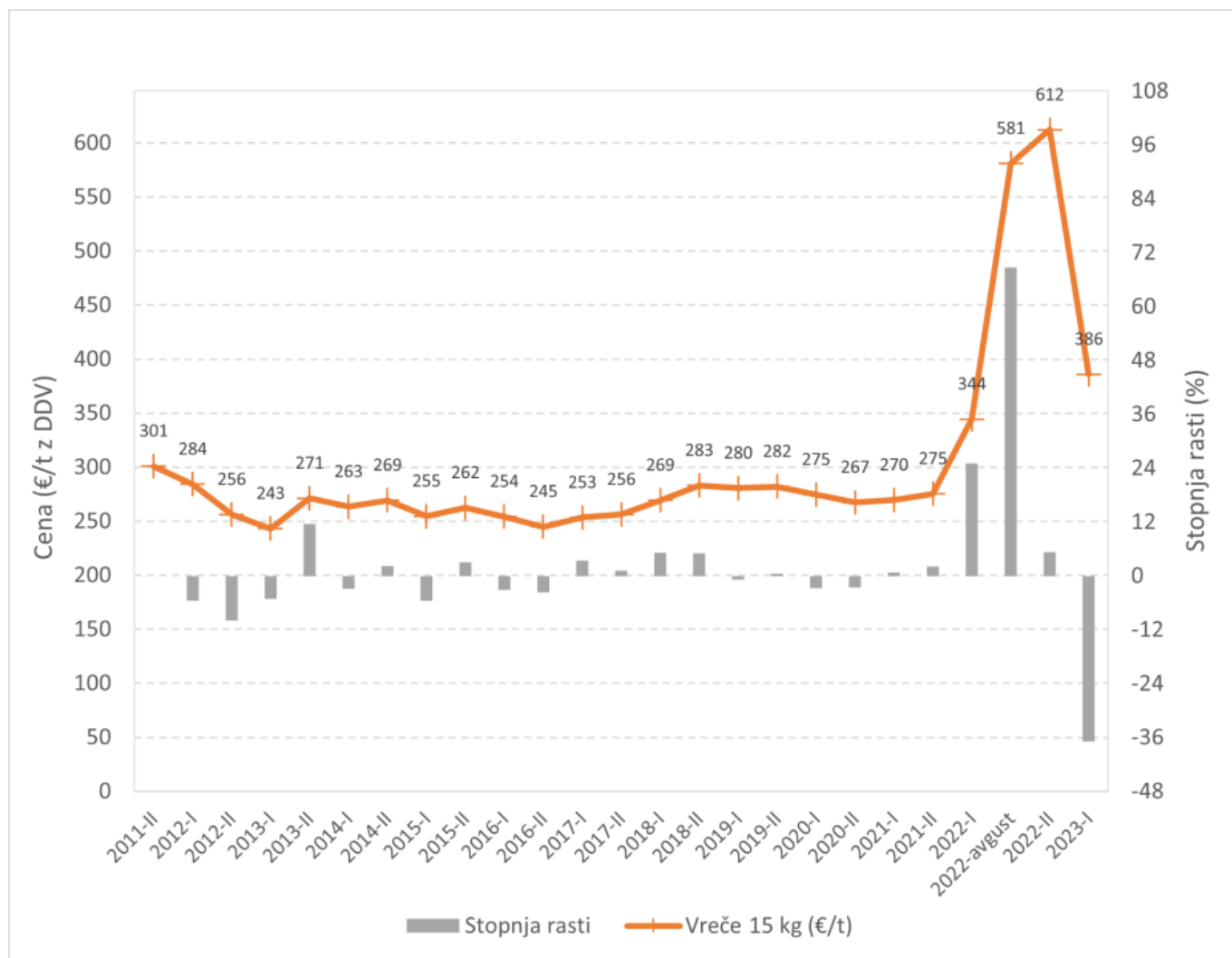

Slika 3: Uvoz lesnih peletov po državah v letih 2020, 2021 in 2022 (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). V letu 2022 smo največ količin peletov izvozili v Italijo (80 % skupnega izvoza), s 15-odstotnim deležem sledi Avstrija. Manjše količine smo izvozili še na Hrvaško, Slovaško, Litvo in še v nekaj drugih držav. V zadnjem desetletju smo v letih 2017, 2021 in 2022 zabeležili zunanjetrgovinski presežek, kar nakazuje na večjo proizvodnjo peletov od porabe. Po podatkih SURS je lani zunanjetrgovinski presežek znašal 39.065 ton.

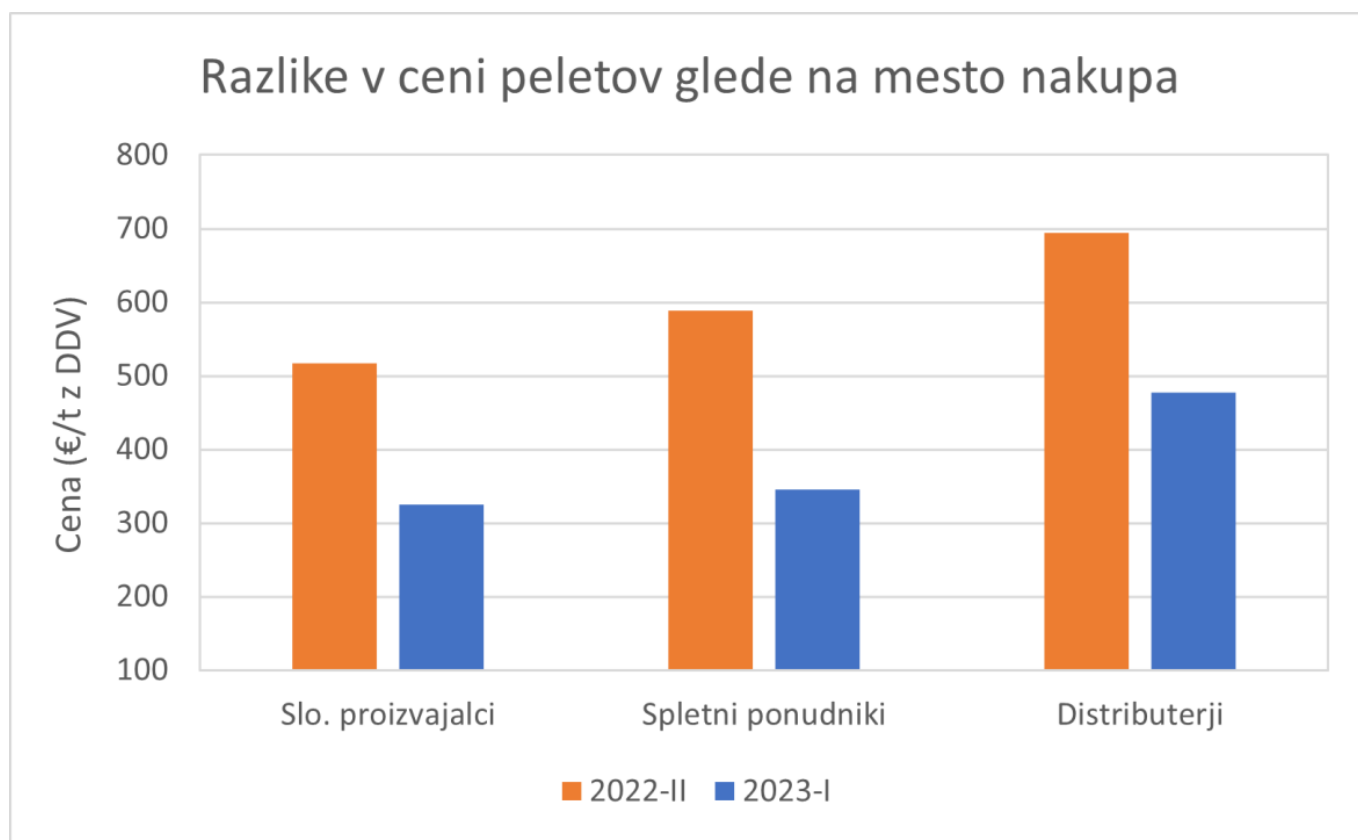
Cene peletov

Za tono peletov, pakiranih v 15 kg vreče smo ob koncu kurilne sezone 2022/23 odšteli v povprečju 386 € (z vključenim DDV), kar je 37 % manj kot ob začetku kurilne sezone. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu pa je cena za 12 % višja (slika 4).

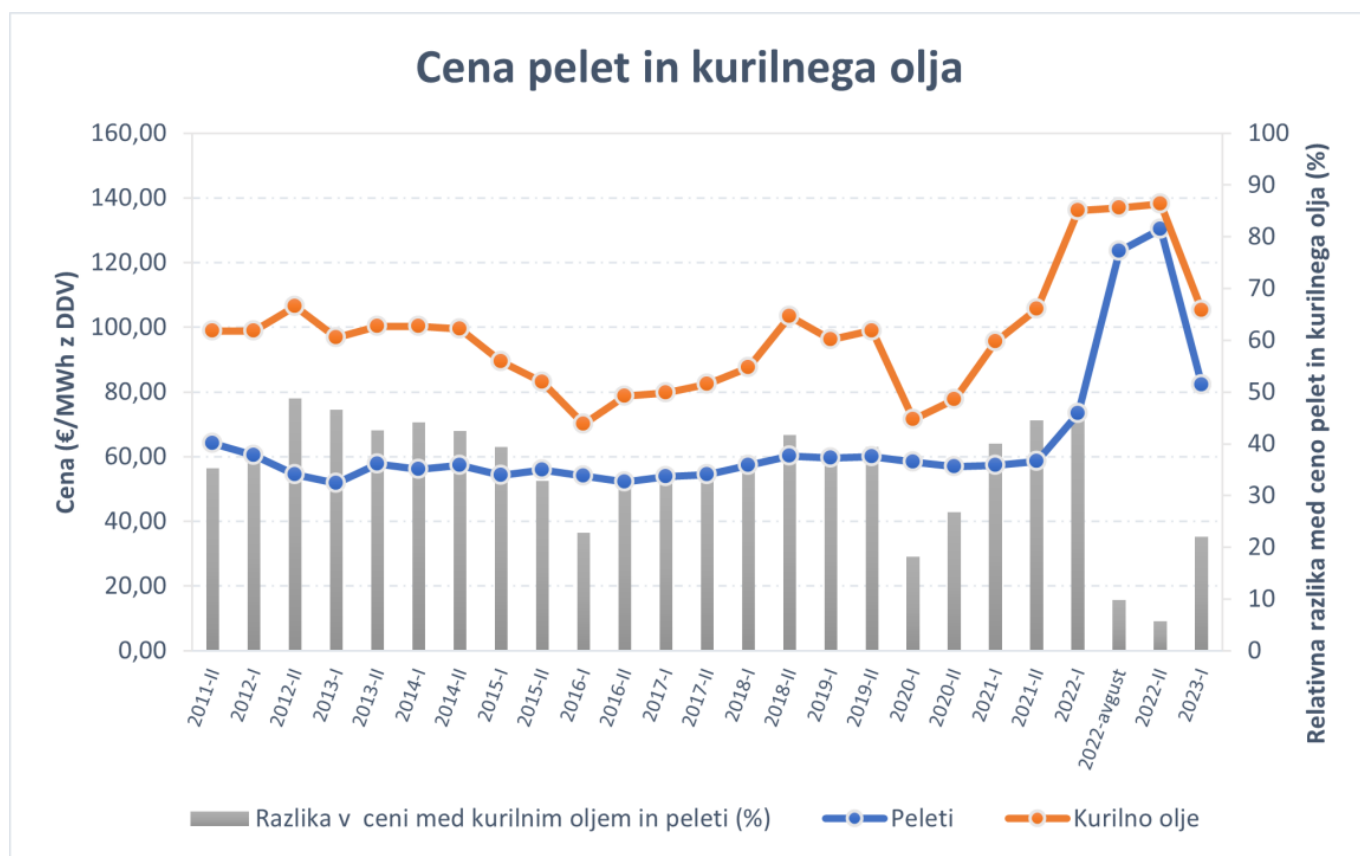
Slika 4: Cene lesnih peletov dostopnih na slovenskem trgu v €/t z DDV med 2011 in 2023 in prikaz stopnje rasti cen (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti v razsutem stanju so v povprečju do 63 €/tono cenejši, peleti v »Big-Bag« vrečah pa so v povprečju do 83 €/t cenejši kot peleti pakirani v 15 kg vreče. Cena se razlikuje tudi glede na mesto nakupa. Pri slovenskih proizvajalcih so cene običajno najnižje, najvišje so pri distributerjih (slika 5). Trenutno so cene pri distributerjih za 47 % višje kot neposredno pri slovenskih proizvajalcih, pri spletnih ponudnikih pa so cene za 6,5 % višje kot neposredno pri proizvajalcih. Ob koncu kurilne sezone 2022/2023 so se cene glede na začetek kurilne sezone znižale; pri slovenskih proizvajalcih za 37 %, spletnih ponudnikih za 41 %, pri distributerjih pa za 31 %.

Slika 5: Cene peletov v €/t z DDV v kurilni sezoni 2022-2023 glede na mesto nakupa (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti so bili kot najdražja oblika lesne biomase, ob zadnji raziskavi v aprilu 2023, 22 % cenejši od cene kurilnega olja. Cena kurilnega olja se je od oktobra 2022 dvignila za 24 % in je konec aprila 2023 znašala 105 €/MWh, cena peletov pa je v tem času znašala 82 €/MWh. Največjo razliko med ceno peletov in kurilnega olja pa smo zabeležili v drugi polovici leta 2012, ko so bili peleti za skoraj 50 % cenejši glede na ceno kurilnega olja.

Slika 6: Prikaz cene peletov in kurilnega olja v €/MWh ter relativne razlike med ceno peletov glede na kurilno olje v % (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Več o peletih in zagotavljanju kakovosti lesnih peletov je dostopno na povezavi: <http://www.s4q.si/>